B&O Bijbel & Onderwijs

MAGAZINE

JAARGANG 23 - NUMMER 1 - JANUARI 2020

In de wereld lijdt gij verdrukking
Staande blijven in deze maatschappij

Lichaamsbedekking bij moslima's
Huwelijkse geboden en verboden voor moslima's

Er staat geschreven!
De Bijbel: Gods boek of mensenboek?!

Doe de geestelijke wapenrusting aan
Beproeft de geesten of zij uit God zijn…

Uitgangspunt Bijbel & Onderwijs

Bijbel & Onderwijs wil de christelijke levensbeschouwing in opvoeding en onderwijs integreren. Die levensbeschouwing

- **baseert zich op de Bijbel (bijbelcentrisch),**
- **is gericht op de persoon van Jezus Christus (christocentrisch).**

Colofon

B&O Magazine
Uitgave: stichting Bijbel & Onderwijs
23e jaargang, nr. 1, januari 2020.

Periodiek voor donateurs van stichting Bijbel & Onderwijs.

Bestuur
E. Ligtenberg, mevr. drs. I. Matzken MA, ing., ing. W. van der Meer, J. Oudshoorn, L. Snijder

Bureau (kantoor)
Wilgenhof 34, 4283 JB Giessen
Tel. 0183 449 793
Openingstijden
Dinsdagmiddag en donderdagmiddag van 13.00 - 16.00 uur

Redactie
Bestuur

Aan dit nummer werkten mee
drs. E. Gouda, J. Hobé, ing. W. van der Meer, R. P. Plattèl, L. Snijder

Redactie- en correspondentieadres
Wilgenhof 34, 4283 JB Giessen
Tel. 0183 449 793
E-mail: info@bijbelenonderwijs.nl
secretaris@bijbelenonderwijs.nl
Website: www.bijbelenonderwijs.nl

Donateur en opzegging
De donatie aan de stichting Bijbel & Onderwijs bedraagt €15,- en loopt van 1 januari t/m 31 december.
Opzegging dient plaats te vinden vóór 1 december.

Overname van artikelen is alleen toegestaan met toestemming van de redactie.

Testament
Wilt u onze stichting testamentair gedenken? De ten naamstelling dient te luiden: stichting Bijbel & Onderwijs te Giessen. De stichting bezit rechtsgeldigheid en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel, dossiernummer 40507771

IBAN nr. NL67INGB0000824575
BIC nr. INGBNL2A

Vormgeving en drukwerkbegeleiding:
WoodyDesign Multimedia, Veenendaal

Deze keer in het magazine:

3 **Vooraf**

4 **In de wereld lijdt gij verdrukking (Joh 16: 33)**
Staande blijven in deze maatschappij

6 **Een historische roman over Betsy Groen van Prinsterer**
Zoveel liefde door Edith Schouten

8 **Lichaamsbedekking bij moslima's**
Huwelijkse geboden en verboden voor moslima's

11 **Er staat geschreven!**
De Bijbel: Gods boek of mensenboek?!

14 **Doe de geestelijke wapenrusting aan (Ef 6)**
Beproeft de geesten of zij uit God zijn…

17 **Kort nieuws**

Vooraf...

Tijdens een gesprek met een positieve, maar niet gelovige jongen, kwam de volgende tekst aan de orde.

Zie, Hij komt met de wolken en elk oog zal Hem zien, ook zij, die Hem hebben doorstoken; en alle stammen der aarde zullen over Hem weeklagen. Ja, amen (Openbaring 1:7).

Na afloop ging ik nog eens na wat we eigenlijk besproken hadden. Het was me opgevallen, dat in het gesprek vanuit het nu gesproken werd. Dat is trouwens bij veel mensen het geval. Er wordt vanuit het eigen referentiekader gekeken. En dan is het doorgaans "punt uit". Als je dan zo'n 30 jaar oud bent, wordt gedacht vanuit de ideeën en de ervaringen van 15 jaar geleden en zo mogelijk wordt er 30 jaar vooruit gekeken. En dan de zojuist genoemde tekst. 40 jaar geleden zou ik na het lezen van deze tekst gedacht hebben: Hoe dan? Mijn gesprekspartner nam het echter zondermeer aan. We hebben toch internet, webcams, enz. en dan is het logisch dat als het zou gebeuren, de Heere Jezus iedereen kan zien. Over profetische betrouwbaarheid van Gods Woord gesproken. Het is zeker dat Hij als de verheerlijkte Heere terugkomt. Ook het Joodse volk zal Hem zien en dan denk ik aan Zacharia 12:10: *Zij zullen hem aanschouwen die zij doorstoken hebben en over hem een rouwklacht aanheffen.*

Er is door mij met zekerheid gesproken, omdat ik van de betrouwbaarheid van de Schrift uitga. Datzelfde kan ik van B&O zeggen. Ik ken als bestuurslid de organisatie al jaren en ik weet dat altijd vanuit de betrouwbaarheid van de Bijbel gedacht wordt. Ik zie dat met name ook terug in de publicaties. Ook in dit magazine zijn weer artikelen en berichten waarin dat duidelijk aan de orde is.

Er gebeuren in het gezin, in de kerk en de gemeente en zeker in de maatschappij dingen die volgens mij niet goed zijn. Dat was al zo en dat zal wel zo blijven. Het is in mijn ogen bijzonder om te zien waar mensen aan meedoen of in geloven zonder dat de vraag gesteld wordt: Wat zegt de Bijbel hierover? Moet trouwens een gelovige voor elk terrein van het leven niet zeggen: "Zo zegt de HEERE?" Ik weet, dat het soms moeilijk is. Dat geldt dan niet alleen voor ouders bij de opvoeding van hun kinderen, maar ook voor hen die op politieke of sociale vragen als gelovige een antwoord moeten geven. En laat ik gelijk aanvullen - ik heb het al eerder benoemd - dat het ook geldt voor de publicaties van B&O. Ik zie dat o.a. weer in de binnenkort gepubliceerde brochure *Hoe beschermen we onze kinderen?* waarin over verantwoord mediagebruik in christelijke gezinnen geschreven wordt. De auteur is directeur van een school en maakt dus dagelijks mee waar kinderen/leerlingen zich mee bezig houden. Als eindconclusie kan ik stellen: **We zullen alleen maar profetisch kunnen spreken, als we veel en aandachtig luisteren naar wat God in zijn Woord geopenbaard heeft.** ■

Lub Snijder

De heer Snijder werkt bij de NS en is bestuurlid van B&O.

In de wereld lijdt gij verdrukking (Joh 16: 33)

Staande blijven in deze maatschappij

Achtergrond

De maatschappij met de daarbij horende normen en waarden is constant bezig te veranderen. Het nieuwe "normaal" is de mening van de meerderheid en ook die is aan verandering onderhevig. Christenen hebben een vaststaand "normaal" namelijk Gods Woord, de waarheid die niet verandert of beïnvloed wordt door de mening van de meerderheid. Hoe belangrijk dat is om in ons dagelijkse leven, op het werk en in onze gezinnen hieraan vast te houden, blijkt wel uit de grote on-Bijbelse invloed van de huidige maatschappij. Neem nou het fenomeen occultisme dat vaak wordt gezien als iets van vroegere tijden. De middeleeuwen met zijn ridders, tovenaars en magiërs, maar in onze moderne maatschappij is dit niet meer van toepassing. De Bijbel is ook in deze echter heel duidelijk. *Want wij hebben de strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers van de duisternis van dit tijdperk, tegen de geestelijke machten van het kwaad in de hemelse gewesten* (Ef 6:12).
Occultisme is niet iets wat enkel nog voorkomt in landen als Haïti waar voodoo een onderdeel van de cultuur is. Gebruiken vanuit heidense religies, zoals voodoo of natuurreligies zijn in het huidige christendom volledig geïntegreerd.

Bijeenkomsten, onder andere georganiseerd door de Wereldraad van Kerken, zijn een oecumenische gebeurtenis geworden waarin dominees, priesters, imams sjamanen en voodoopriesters een spreekgestoelte hebben om zo de "schatten" uit hun religie te delen met de anderen. Vaker nog is er sprake van een invloed verstopt onder een dun laagje vernis van wetenschappelijke rapporten.

RET-therapie

De allereerste leugen die de duivel aan Eva verkondigde, is op de dag van vandaag nog steeds de achterliggende gedachte en vormt de basis van Oosterse meditatie, yoga en dergelijke praktijken, maar het is ook de basis van de psychologie en alle daaruit voortkomende therapieën en trainingen. *Toen zei de slang tegen de vrouw: U zult zeker niet sterven. Maar God weet dat, op de dag dat u daarvan eet, uw ogen geopend zullen worden en dat u als God zult zijn, goed en kwaad kennend* (Gen 3:4-5). Satan maakte Eva wijs, dat ze door te eten van de boom die in het midden van de Hof stond net zo wijs zou worden als God, kennende goed en kwaad. Ze zou dus net als God worden. Het is in eerste instantie moeilijk voor te stellen, dat psychologische trainingen of meditatieoefeningen terug te voeren zijn op Gen 3:4-5. Het uiteindelijke doel dat de duivel hoopt te bereiken door meditatie, door psychologie en dergelijke is om de mensheid te misleiden en haar te overtuigen van het zogenoemde humanistische potentieel, simpel gezegd, de innerlijke kracht en wijsheid die mensen hebben waardoor ze in staat zijn om zelf keuzes te maken en hun eigen weg te gaan zonder verantwoording af te hoeven leggen aan een almachtig God. Het enige wat dit in de weg staat, is het Bijbelse christendom. Als je je kinderen opvoedt vanuit Gods Woord, als je op je werk of in je dagelijkse omgang met mensen vasthoudt aan Bijbelse normen en waarden, dan zul je steeds meer gezien worden als iemand die niet met de tijd is meegegaan. Als wij als volwassenen hierin al moeite hebben om tegen de stroom in te zwemmen, hoe zit het dan met onze (klein)kinderen?

School, invloed op de jeugd

Denk niet dat je kinderen, omdat ze op een christelijke school zitten, hiervan gevrijwaard blijven. Denk alleen maar aan de kanjertraining. Het is één van de vele anti-pestmethoden die op scholen wordt gegeven. Deze methode is net als de andere gebaseerd op psychologische kenmerken en niet op de Bijbel.

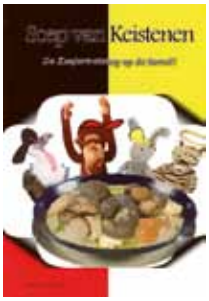

Zie webshop B&O

In het boek *Soep van keistenen, een evaluatie van de kanjertraining*, besteedt drs. Hoekstra enkele bladzijden aan de RET-therapie. Onderdelen van deze therapie worden gebruikt in allerlei anti-pestprogramma's om zo de kinderen weerbaarder te maken.

RET (Rationeel Emotieve Therapie) gaat uit van het ABC-principe:
A: aanleiding
B: overtuiging
C: consequentie
(Engels: Activating event; Belief; Consequence).

Vanuit deze therapie leert men, dat niet A de oorzaak is van C (oorzaak en gevolg), maar dat het B is. Hoe de persoon aankijkt tegen de situatie, of zichzelf overtuigt van het belang van de situatie dat veroorzaakt het gevolg (C). Het komt erop neer, dat je door middel van positief spreken en denken, een verandering zult bewerkstelligen. Hiermee beïnvloed je de situatie en kun je deze veranderen. Je creëert je eigen werkelijkheid. **Er is geen oorzaak en gevolg (A en C), maar er is B, en die is afhankelijk van je cognitieve capaciteiten. Het is niet God die alles in handen heeft en bestuurt, maar je hebt zelf de touwtjes in handen.** De grondlegger van RET-therapie, Albert Ellis, heeft de naam veranderd in Rationeel Emotieve Gedrags Therapie, dit om meer nadruk op het gedrag te leggen en niet enkel op kennis. Hij ontwikkelde zijn methode in een reactie op de psychoanalyse waarbij het onderbewustzijn en verleden centraal stonden. Er is veel kritiek op RE(G)T wegens het ontbreken van wetenschappelijk onderbouwde feiten. Dit heeft ertoe geleid, dat er andere aandachts (cognitieve) trainingen zijn ontwikkeld. Een bekende methode is mindfulness: een methode die voortkomt uit het boeddhisme en op veel manieren toegepast wordt in (psycho)therapieën, maar ook veelvuldig gebruikt wordt binnen trainingen en opleidingen in bedrijven.

Media

De invloed van de media is enorm groot. Reclameboodschappen hebben grote zeggingskracht, daarom zie je dat bepaalde reclames niet meer mogen worden uitgezonden op tijdstippen dat jonge kinderen kijken. Dit is om hen te beschermen tegen de invloed van de reclameboodschap. Diezelfde jonge kinderen kijken wel naar tekenfilms of kinderseries waarin geesten, ufo's, tovenaars en andere occulte praktijken worden vertoond. Dan gaat het "alleen maar" om onschuldig vermaak, toch? Nee, er is niets onschuldigs aan occulte praktijken en daarnaast moeten we niet vergeten dat hier een boodschap verkondigd wordt.

Het heeft gevolgen

Hoeveel ufo-waarnemingen zijn er al niet gedaan, niet alleen door mensen die aandacht zoeken, maar ook door intelligente mensen, professoren, onderzoekers, piloten enz. Sommige verschijnselen zijn gemakkelijk te verklaren, maar dat zijn er niet veel. Betekent dit dat er buitenaards leven is of zijn we getuigen van demonische misleiding? Wat te denken van de "Maria-verschijningen" of het verschijnen van engelen. De tv-serie *Touched by an angel* heeft enorme aantallen mensen regelrecht in de handen van de newage-beweging gedreven.
De Bijbel is duidelijk, er is enkel leven op aarde, er is geen methode om engelen aan te roepen of opdrachten te geven, maar zijn we als christenen in staat om onze (klein)kinderen dit uit te leggen en hen hier tegen te wapenen of zien we het als een onschuldige serie en zien we hier geen gevaar in? We moeten niet vergeten, dat de media een belangrijk platform zijn om mensen te beïnvloeden.

Dat er een toenemende aandacht is voor ufo's, buitenaards leven maar ook occulte manifestaties in documentaires is geen toeval. Het voorziet in een behoefte en het heeft daarnaast het effect dat mensen gewend raken aan dit soort zaken. Vanuit de Bijbel weten we, dat hier sprake is van demonische activiteiten. Is het gevolg niet dat steeds meer mensen de leugen geloven en zich afkeren van **DE** waarheid?

Opleidingen voor agent

Andere zaken waarin we op subtielere wijze worden geconfronteerd met occulte zaken zijn bijvoorbeeld trainingen en cursussen. Neem het reclamespotje om bij de politie te komen werken. Je ziet een complicatie uit het werk van politieagenten: aanhoudingen, administratie en een cursus mediteren. Ja, in het spotje zie je de agenten (al dan niet in opleiding) in een meditatieve houding zitten. Te ver gezocht? Helaas niet, meditatie en ademhalingsoefeningen zijn een standaard onderdeel geworden bij heel erg veel bedrijfscursussen.

Zie bericht in de rubriek Kort nieuws

Het idee is dat men hierdoor de spanning verlaagt, druk laat afnemen en beter presterende werknemers krijgt. De oefeningen en meditaties komen echter uit de Oosterse religies en zijn niets anders dan occulte methoden om "leeg" te worden. Voor uitgebreide informatie hierover kun je vinden op de site van B&O.
Yoga, wat een religieuze praktijk is met het uiteindelijke doel eeuwig leven, wordt tegenwoordig gezien als sport. Het gevolg is dat miljoenen mensen zijn gaan "sporten", maar ondertussen demonen aanbidden. De houdingen, bewegingen en alle technieken die erbij horen zijn bedoeld om in contact te komen met je innerlijke god, zodat de chi (de opgerolde levensenergie) in je tot leven komt. Ondanks de beweringen dat het religieuze aspect uit yoga gehaald is, als men het als sport beoefent, zeggen boeddhisten en yogi's (yogaleraren) dat het één nooit van het ander gescheiden kan worden. De gevolgen van het beoefenen van yoga zijn soms zeer extreem, tot zelfmoordneigingen aan toe. Dit omdat men speelt met demonische machten. Helaas zijn er steeds meer verhalen van scholen die hun leerlingen yoga-oefeningen laten doen en kerken die "christelijke" yoga aanbieden.

Wees waakzaam

Het gaat te ver om alle zaken voor het licht te brengen, maar de website van B&O heeft een deelsite *Occult en Licht* waarin heel veel extra informatie is te vinden over diverse onderwerpen. Het is niet de bedoeling om overal de duivel in te zien, er is ook normaal menselijk

handelen, laten we dat niet vergeten. Het is echter zaak te beseffen dat we in een wereld leven die door de zonde beheerst wordt en dat de duivel zich voordoet als een engel van het licht. Moeten we dan alles weten wat vanuit het occulte komt, omdat we anders niet zullen blijven staan? Nee, het kennen van Gods Woord zorgt ervoor, dat we gewapend zijn tegen de listen van de duivel (Efeze 6:11).

Dit betekent niet dat we immuun zijn voor de ver- en misleidingen die op ons pad kunnen komen, maar wel dat als we alles toetsen en in gebed brengen, we wijsheid en inzicht zullen ontvangen om dit te doorzien.

Ook hiervoor geldt, dat het de leiding van de Heilige Geest in ons leven is waardoor we wijsheid ontvangen, maar het is een opdracht om actief waakzaam te zijn. Laten we dan in gehoorzaamheid aan de Heere Jezus ons inspannen om door Hem trouw bevonden te worden, als Hij ons roept en nu te wandelen tot eer van Zijn naam.

Wees waakzaam, sta vast in het geloof, wees manmoedig, wees sterk. Laat alles bij u in liefde gebeuren (1Kor 16:13-14). ■

Jos Hobé

De heer Hobé is werkzaam bij het ministerie van Binnenlandse Zaken.

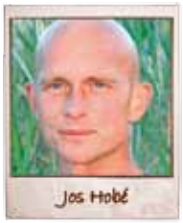

Geraadpleegde bronnen:

- https://nl.wikipedia.org/wiki/Rationeel-emotieve_therapie
- https://www.rationeletherapie.nl/rationeel-emotieve-therapie/
- https://www.lighthousetrailsresearch.com/blog/?p=30180
- https://web.archive.org/web/20180904052357/https://www.care2.com/greenliving/a-brief-history-of-earth-day.html
- https://www.earthday.org/campaign/faith-outreach/
- *Occult invasion*, Dave Hunt

Een historische roman over Betsy Groen van Prinsterer

Zoveel liefde door Edith Schouten

Een zeer lezenswaardig boek voor de achterban van B&O verscheen in 2018 bij uitgeverij van Wijnen[1]. Het beschrijft aan de hand van het levensverhaal van Betsy (1807-1879), de vrouw van Guillaume/Willem Groen van Prinsterer, de barensweeën waaruit het bijzondere onderwijs is voortgekomen en dat tegen de historische en maatschappelijke ontwikkelingen. **Hoewel hun eigen kinderwens nooit vervuld werd en zij ook de wetswijziging die leidde tot het bijzonder onderwijs niet meer meemaakten, laat het boek zien hoe een godvruchtig echtpaar aan de hand van de Bijbel en hun persoonlijk geweten de grondslag hebben gelegd voor het bijzonder onderwijs waarop Abraham Kuyper verder bouwde.**

Zelf kwam ze uit een familie die tot de notabelen gerekend mocht worden. Haar vader was burgemeester van Groningen en ook andere familieleden bekleedden prominente functies. Dit weerhield haar moeder niet om wekelijks vanuit hun woning aan het Schuitendiep met een mand vol levensmiddelen de sloppenwijk te bezoeken waar 'stank van ongewassen lijfgoed, schimmel en smeulend sprokkelhout hing'. En Betsy wilde mee en ging mee als klein meisje. Dit alles tegen het licht van de overheersende Franse bezetting die goederen en jonge mannen ronselde voor de strijd van Napoleon in Rusland. Schilderachtig worden vakanties uit haar jeugd op de *Fraeylemaborg* beschreven die toen in familiebezit was.

Op haar vijftiende ging ze naar de kostschool in Den Haag waar ze Mimi, de zus van Willem (Guillaume) Groen van Prinsterer ontmoette. Willem, een studeerkamergeleerde, was op 22-jarige leeftijd al dubbel gepromoveerd in Leiden en van rijke komaf. Na het laatste schooljaar beschrijft de auteur de wijze waarop Betsy en Willem elkaar vinden op basis van persoonlijke eigenschappen ('een scherpe geest') op de Voorburgse buitenplaats *Vreugd en Rust*.

1. http://www.uitgeverijvanwijnen.nl/zoveel-liefde-edith-schouten-9789051944372.html 394 blz.

De benoeming vlak voor hun huwelijk (1828) van Willem als referendaris bij het Kabinet van koning Willem I, bracht haar in Brussel waar ze met de internationale geestelijke opwekkingsbeweging het Reveil in aanraking kwam. De afscheiding van België, na intense strijd die de staatskas plunderde, bracht hen terug in Den Haag waardoor ze in staat waren om nieuwe relaties aan te gaan en uit te bouwen ook binnen het Reveil. Willem werkte in het Koninklijk Huisarchief waardoor in het boek leuke inkijkjes naar voren komen van het hof en hetgeen daar speelde. Alles met discretie gebracht.

Ondanks, of misschien juist door, het uitblijven van eigen kinderen werden nieuwe activiteiten opgezet zoals de 4-jarige naaischool (1831) voor kansarme meisjes waar Betsy in het dagelijks bestuur zat en die uit privégiften werd gefinancierd. Een paar jaar later zette ze een bewaarschool op voor wezen. Het geestelijke klimaat in de Kloosterkerk, waar de koning kerkte, wordt boeiend besproken en was soms meer een verhindering voor haar werk. De opkomst van het Reveil met huiskamerbijeenkomsten gaf haar geestelijk voedsel, maar werd zeer argwanend zelfs vijandig bekeken door familie en de kerk. Ook thuis hielden ze deze bijeenkomsten ook voor het eigen personeel. De invloed van het Reveil werd steeds groter en zou een splijtzwam in de kerk kunnen worden en dat tegen het licht van de Afscheiding (1834), die ze vanuit Den Haag meemaakte. Betsy en haar man waren koningsgezind. **Gehoorzaamheid aan God en trouw aan de koning - het koningshuis was door God aangesteld -, laten een grote loyaliteit zien. Het onderdrukken door Willem I van orthodoxe gelovigen tijdens de Afscheiding brengt het thema van gewetensvrijheid naar voren als het hoogste goed. Trouw aan God staat boven loyaliteit aan de koning, de regering.**

Vele grote en kleine mensen van die tijd komen langs, zoals de regerende koningen Willem I, II en III met hun vrouwen maar ook ds. O.G. Heldring en Jan de Liefde. Het reizen per koets, diligence, binnenvaartschip over de Zuiderzee en later met de stoomtrein beschrijven de ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit. Beschrijvingen van het stedelijk badhuis in Scheveningen (zwemmen is gezond), kasteel Oud Wassenaar (zomerverblijf), hun woonhuis aan de Korte Vijferberg 3 (nu kabinet van de koning) met uitzicht op het binnenhof geven een mooie indruk hoe zij als welgestelden leefden. Ziekten vaak met de dood tot gevolg gingen door alle rangen en standen van de maatschappij waardoor Betsy zich in ging zetten voor zieken, wezen en weduwen vanwege het ontbreken van sociale zorg. Ook haar Willem had een zwakke gezondheid en stond vaak aan de rand van de dood. De vraag of sociale zorg alleen door de kerken of via andere kanalen georganiseerd kon worden, komt naar voren. Haar inzet voor "gepensioneerde dienstboden" en weduwen door aanschaf, verbouwing en beheer van "Hofje Rusthof" (1841) en dat alles vanuit eigen vermogen legde de grondslag voor christelijke ouderenzorg. Het was bedoeld voor vrouwen boven de 55 jaar, die de protestants christelijke geloofsovertuiging hebben en die met onderlinge hulpvaardigheid, geroepen zijn 'elkander te dienen in liefde', vermijdende alles wat anderen tot moeite of last zou kunnen zijn". Verder wordt kort genoemd dat Betsy medeoprichter was van de 's Gravenhaagsche Diaconessen-Inrichting (1865), het latere Bronovo ziekenhuis.

Vrijheid van onderwijs (1848) middels een grondwetswijziging (Thorbecke, liberaal) betekende door de ouders betaalde, vrijwillige en voor iedereen toegankelijk onderwijs op vrijzinnig christelijke basis. De strijd van Willem als schrijver en in de politiek, met trouwe ondersteuning van Betsy, om orthodox christelijk onderwijs in de grondwet op te laten nemen, wordt van binnenuit beschreven. Vrienden uit het Reveil ondersteunen hen, maar er is nog geen partijpolitiek en mede christenpolitici tonen vaak slappe knieën. Deze individuele strijd tast de gezondheid van Willem aan en trekt een zware wissel op hun privéleven.

De onderwijswet (1857) en de rol van Willem in het parlement, met Betsy op de tribune, wordt prachtig beschreven. 'Lieverd, ik vecht voor een Staat der Nederlanden die bezig is zich van een christelijke staat te ontwikkelen tot een onchristelijke staat en uiteindelijk tot een antichristelijke staat', laat zijn profetische visie zien. 'Deze mannen (Willem van Oranje, Bilderdijk, da Costa) hebben beseft, dat ***belijden, strijden en lijden een onafscheidelijk trio vormen en niet los verkrijgbaar zijn***', laat de christelijke liefde zien die hem dreef. De liberale wet met enige concessies wordt echter aangenomen en Willem dient zijn ontslag in.

De laatste 22 jaar wordt beschreven vanuit een dagboek en geeft de reflectie van Betsy op het overlijden van Willem en haar rol aan zijn zijde weer. Veel innerlijke strijd maar uiteindelijk wordt het bij haar 'windstil van binnen'. Het boek sluit af met 'Ik besef nu heel diep vergeven te zijn. Ik ga zonder angst de toekomst in. Ik weet dat Hij mij leidt'. Het boek is een aanrader voor christelijke (groot)ouders. ■

Swawek van der Meer

Ing. W. van der Meer is na een internationale carrière bij een groot oliebedrijf bestuurslid van de Nederlandse Gemeenschap voor Wereldevangelisatie. Ook is hij bestuurslid van B&O.

foto: www.nl.wikipedia.org

Lichaamsbedekking bij moslima's

Huwelijkse geboden en verboden voor moslima's

Een moslima moet altijd voor haar man ter beschikking staan - ook op seksueel gebied. Vrouwen zijn "het akkerveld van de man. Zo kom dan tot uw akker, wanneer u maar wilt" (soera 2:223) – de vrouw, quasi seksobject, wordt niet gevraagd. Zij is het bezit van de man. Voortplanting wordt als het voornaamste doel van haar bestaan beschouwd. Maar ook: "Allah maakt onvruchtbaar wie hij wil" (42:50). Allah schenkt aan wie hij wil mannelijk en aan wie hij wil vrouwelijk nakroost (42:49 -50). Een moslima mag niet trouwen met een aanbidder van afgoden, een ongelovige of een vijand van de islam (o.a. 2:221). Dit verbod geldt dus ook voor een huwelijk met een man die Jood of christen is. De Joden worden immers als de ergste vijanden van de islam beschouwd (5:82). Ze worden ervan beschuldigd te zeggen: 'Uzair' (Ezra?) is Allah's zoon (9:30). En christenen worden als vervloekte polytheisten afgewezen, omdat zij in God de Vader, de Zoon en de Heilige Geest geloven (9:30). Bekeert zich echter een Jood of een christen of een andere 'ongelovige' tot de islam, dan mag zij met hem trouwen. "Dit verbod blijkt een effectieve zendingsstrategie van de islam te zijn. Want om een moslimmeisje te kunnen trouwen, zijn er niet-moslims die ter wille van haar tot de islam over gaan". Buitenechtelijk verkeer of echtbreuk van een gehuwde moslima die door vier ooggetuigen eenstemmig (4:15) wordt bevestigd, is op straffe van 100 zweepslagen verboden (24:2).

Lichaamsbedekking van de moslima in koran en sharia

Niet alleen de moslimmannen moeten hun schaamte bedekken. Soera 24:31 schrijft moslimvrouwen voor, dat ook zij hun schaamte moeten bedekken, hun lichaam niet ten toon mogen spreiden en hun omslagdoek over hun boezem moeten doen. Onder 'schaamte van de vrouw' wordt haar hele lichaam beschouwd, dat mannen gemakkelijk in verzoeking brengt, met uitzondering van handen en gezicht. Wat niet verborgen is, is in de islam vrij voor (seksuele) begeerte. In soera 33:59 wordt tegen de echtgenoten en de dochters van de vrouwen van de profeet alsook tegen de vrouwen van de 'gelovigen' (moslims) gezegd, dat ze iets van hun gewaad (Arab. gelbab, omhangsel; alleen hier) naar beneden moeten trekken, opdat ze (als eerbare vrouwen? of als moslima's i.t.t. slavinnen?) worden herkend en niet lastig gevallen. Wat 'gelbad' in de tijd van Mohammed betekende, is niet bekend. Het woord 'hoofddoekje' staat er echter niet. Overigens is ten opzichte van de lichaamsbedekking van de moslima de sharia allesbeslissend en niet de Koran.

In principe is niet het andere lichaam van de vrouw het punt. Het voornaamste probleem is dat de islam Jezus Christus als Heiland en Heere (ook van het lichaam) uitdrukkelijk afwijst. Zodoende is de moslim onwetend ten aanzien van het feit dat in Jezus Christus een nieuwe natuur mogelijk is, evenals vergeving en reiniging van onreine gedachten, gevoelens en daden alsook een géestelijke bedekking van ogen en blik.

Lichaamsbedekking van de moslima in de sharia

In de sharia wordt benadrukt dat een vrouw die zich niet bedekt, de hoofdschuldige is, als ze door een man wordt begeerd of verkracht. De vrouw wordt als de oorzaak van de verleiding van de man gezien en als een smaad voor hem.

Omdat de Koran niets ondubbelzinnigs over een lichaamsbedekking van de vrouw zegt, werd dit een eindeloos discussiethema voor islamgeleerden. Vanuit de overlevering (Hadith) en de persoonlijke omstandigheden van Mohammed ontwikkelden islamgeleerden uit de soera's 24:31 en 33:59 in de sharia voor de moslima het wettelijke gebod van lichaamsbedekking van hoofd tot de voeten, zodra ze buitenshuis is. De interpretatie berust op twee verschillende uitgangspunten.

a. De historische achtergrond

De oorlogen tussen de stammen in de tijd van Mohammed boden geen bescherming voor het individu en dus ook niet voor de vrouwen. Anderzijds waren er veel krijgsgevangenen en slavinnen, die volgens een andere wet werden behandeld dan de vrouwen en dochters van de moslims. Mohammed voerde soera 33:59 in om deze laatste te onderscheiden van de slavinnen en hen tegen overvallen

te beschermen. Niet-moslimvrouwen en slavinnen genoten deze bescherming niet, want op grond van het islamitische buitrecht mochten deze misbruikt worden.

b. Moreel uitgangspunt

Het morele uitgangspunt hangt samen met Mohammeds visie op de vrouw: zij is 'een verleidelijk wezen' voor de man. Zo zegt de Koran dat tot "de liefde tot de begeerlijkheden vrouwen, zoons, opgehoopte stapels goud en zilver, raspaarden, vee en akkerland" behoren (3:14). Ook zou de vrouw 'moreel zwak' zijn, met 'neiging tot echtbreuk'. Bedekking zou het bewijs van kuisheid en terughoudendheid van de moslima zijn. Mohammed had niet veel op met vrouwen, zoals de overleveringen (Hadith) bewijzen. Een islamgeleerde (Hindi) citeert: "Voor de neergang van een volk zijn de vrouwen verantwoordelijk". "Het kleinste deel van de bewoners van het paradijs bestaat uit vrouwen". "De hel is voor domoren geschapen; de vrouwen zijn het domst onder de domme wezens".

De uitleg van de shariaplicht tot lichaamsbedekking van het hoofd tot de voeten is in de praktijk verschillend. In de pro-Westerse islamlanden heeft het feit van de gelijkwaardigheid van de vrouw het gewonnen van haar verplichte gehele bedekking als teken van haar 'minderwaardigheid', zonder dat daarbij het islamitische geloof verloochend wordt. Ondersteund door liberale islamgeleerden nemen diverse moslima's het recht om deze bedekking af te leggen.

Fundamentalistische moslims echter, die de hele lichaamsbedekking van de moslima in het openbaar als een centraal thema van de sharia beschouwen, reageren daarop, dat iedere moslima die niet aan deze plicht gehoorzaamt, als potentiële hoer geldt, die dienovereenkomstig gestraft moet worden. Een Parijse imam moest zijn moskee onder politiebegeleiding verlaten, omdat hij zich vóór een boerkaverbod had uitgesproken en daarop doodsdreigingen had ontvangen. En in streng islamitische landen zoals Iran en Pakistan worden liberale moslims door orthodoxe moslims vervolgd.

Lichaamsbedekking van de moslima: samenvatting

• De lichaamsbedekking van hoofd tot voeten is geen vrijwillige, persoonlijke keuze van moslima's, zoals zij onwetende westerlingen willen doen geloven, maar een sharia, dus wettelijke verplichting van de religieus-politieke islam, die immers geen keuzevrijheid toelaat. Het is dan ook overduidelijk dat een vergelijking met de hoofdbedekking van medewerkers van het Leger des Heils of met die van nonnen of diaconessen e.d. volkomen onterecht en misleidend is. Hun hoofdbedekking is een uitdrukking van vrijwillige toewijding aan een bepaalde taak, maar nooit een plicht tegenover een religieus-politieke staatswet. Hun geloof en inzet in christelijke zin staan onafhankelijk van hun hoofdbedekking. De eis van de sharia, dat de moslima buitenshuis totaal bedekt moet zijn (behalve gezicht en handen), is vanzelfsprekend niet te vergelijken, laat staan acceptabel te maken met de aanwijzing van de apostel Paulus aan de Korintiërs, dat hun christenvrouwen bij het bidden of profeteren (in de gemeente?) hun hoofd moeten bedekken (1Kor 11).

• De door de sharia verplichte gehele lichaamsbedekking is ook geen getuigenis van persoonlijk innerlijk geloof aan Allah, maar uitlevering aan Allah, daar alleen de sharia dit eist. Een vergelijking met bijv. het dragen van een kruisje is dan ook weer misleidend. Een kind van God draagt een kruis of heeft een kruis aan de muur in zijn huis niet als uiting van een plicht tegenover een religieus-politieke staatswet. Het wordt als een dankbaar getuigenis gedragen ten opzichte van een Persoon, namelijk van Jezus Christus die plaatsvervangend het zoenoffer tegenover God aan het kruis van Golgotha volbracht heeft. Deze geschonken genade staat haaks op de poging van de moslima om door de voorgeschreven gehele lichaamsbedekking als een goede daad de sharia te volbrengen, die in het hiernamaals hopelijk tegen slechte daden zal worden vereffend.

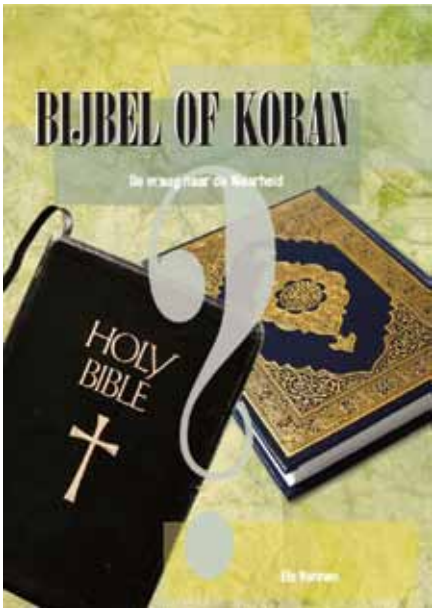

Zie webshop website B&O

• Sommigen zijn de discussie over 'hoofddoek' en kruisje spuugzat en pleiten voor verbod op iedere religieuze uiting, om zo van alle problemen (of misschien ook van de ergernis van het kruis als christelijk symbool?) af te zijn. In verband met de wettelijke vrijheid van godsdienst is een degelijk verbod echter niet mogelijk en ook niet wenselijk.

• Anderen pleiten voor tolerantie en absolute godsdienstvrijheid. De door de sharia verplichte lichaamsbedekking van de moslima is echter niet zo maar een of andere neutrale 'hoofdbedekking' zoals een hoofddoekje tegen de zon of een muts bij vrieskou. Het gaat om een principiële zaak! Kiest men voor absolute godsdienstvrijheid, dan wendt men zich af ván de Joods-christelijke wortels, waarden en tradities van het Westen en kiest men vóór een multireligieuze en multiculturele samenleving, waarin juist Bijbelse normen en waarden zoveel mogelijk uit het publieke leven verbannen moeten worden, ja verboden zouden moeten worden. Iedere absolute tolerantie betekent immers intolerantie, iedere absolute vrijheid discriminatie.

Wat heeft een Westerse samenleving die hoe langer hoe meer zélf de christelijke waarden en normen en het getuigenis loslaat, tegen de eis van 'absolute tolerantie' - ook ten aanzien van de claims van de religieus-politieke islam - eigenlijk nog te bieden? "In de kern van de zaak gaat het bij de kwestie van de door de sharia verplichte lichaamsbedekking ook om het zelfbeeld van onze eigen samenleving".

• **De islamitische lichaamsbedekking is niet alleen maar een zaak van een andere cultuur, maar onderdeel van een religieus politiek systeem dat islamitisch wettelijke vereniging van godsdienst en staat eist en iedere democratie met haar grondwet van scheiding van kerk en staat verwerpt.** Het is in een concreet land een eerste stapje naar het uiteindelijke doel: verovering van de wereld tot één islamitische godsdienststaat van Allah onder de sharia. Hoe kan men dan pleiten voor 'absolute tolerantie' tegenover de islamitische lichaamsbedekking van de moslima in publieke dienst in het eigen democratisch geregeerde land, waar de wettelijke scheiding van kerk en staat geldt? De islamitisch wettelijke plicht van moslima's tot het dragen van lichaamsbedekking is een religieus politiek symbool van de óngelijkheid van man en vrouw, respectievelijk van onderdrukking van de vrouw. Hoe kan men voor 'absolute tolerantie' voor een door de sharia verplichte lichaamsbedekking van de moslim-vrouw in het publieke leven pleiten in landen die in de grondwet de gelijkberechtiging van man en vrouw verankerd hebben?

• De door de sharia verplichte lichaamsbedekking in een niet-islamitisch land is dus ook een politiek symbool van een zich afgrenzen van de betrokken landswet en van een handhaven van de eigen wet (sharia) temidden van de wetten van het (gast)land.

Wij weten, dat lichaamsbedekking van de moslima, de bouw van moskeeën en minaretten, de oproep van de muezzin vanaf de minaret in het bijzonder eisen zijn van de schriftislam (vooral in Iran en Saoedi-Arabië), dus van sjiieten - een minderheidsgroep onder de moslims. "Tolerantie en godsdienstvrijheid kunnen in een extreem liberale, individualistische interpretatie tot een dictatuur van de minderheid, ja zelfs van een enkeling ontaarden" - ook in een concreet Europees land. ■

E. Nannen

Mevr. Nannen was zendelinge en publiciste. Niet alleen in ons land, maar ook in Duitsland en Zwitserland verschenen van haar boeken en brochures.

De Allah van de Koran -
door welke geest geleid?
78 blz., € 4,95

"De islamitische lichaamsbedekking is in een concreet land een eerste stapje naar het uiteindelijke doel: verovering van de wereld tot één islamitische godsdienststaat van Allah onder de sharia."

Er staat geschreven!

De Bijbel: Gods boek of mensenboek?!

Het maakt nogal een verschil voor de uitleg hoe je tegen de Bijbel aankijkt. Gaat het om Gods boek of om een mensenboek? Dat is geen kwestie van smaak. Hiermee staat of valt het christendom. U bent dus gewaarschuwd.

Definitie

In dit artikel wil ik met u nadenken over het Schriftgezag. Onder Schriftgezag verstaan we "Gezag dat christenen toekennen aan de Schrift, ofwel de bijbel."[1] Ergens anders lees ik: "Schriftgezag is een in de protestantse theologie zeer controversieel begrip en slaat op de aard van het gezag van de bijbel." En verder: "Is de Bijbel het Woord van God en heeft die dus goddelijk gezag, of bevat de Bijbel menselijke woorden over God en heeft die dus alleen menselijk gezag?"[2] Daarmee is de kern van ons artikel blootgelegd.

Beklaagdenbank

In 1980 werd door de generale synode van de toenmalige gereformeerde kerken in Nederland[3] een rapport aanvaard waarmee zij een verkeerde weg koos. De weg van trouw aan de Schrift werd verruild voor de weg van ontrouw aan diezelfde Schrift. De Bijbel belandde vanaf dat moment in de "beklaagdenbank".[4] Overigens sprak de synodevoorzitter destijds van "een historische dag voor de Gereformeerde Kerken en de oecumene". Volgens De Boer – en de zijnen – was de synode daarmee de weg van "de Baarda's[5] en de Kuiterts[6]" ingeslagen. De vraag is hier op z'n plek: Hoe heeft het allemaal zover kunnen komen? Het rapport geeft hierop zelf antwoord. Sinds de jaren vijftig en zestig van de vorige eeuw begon zich een steeds duidelijker koers af te tekenen. Een koers waarbij de historisch-kritische methode[7] van bijbelonderzoek steeds meer invloed kreeg.[8] Waarover gaat dat?

Ds. C. den Boer schrijft: "**Er zijn theologen die hun leven besteden aan het in twijfel trekken van wat er in de Bijbel staat, ook inzake de ethische gedragsregels.**"[9] Dat is kort door de bocht geformuleerd, maar zeker niet onwaar. Of zoals ergens wordt geformuleerd: "We raken hier inderdaad een gevoelige materie. De gereformeerde theologie heeft zich vanouds krachtig verweerd tegen allerlei vormen van Schriftkritiek die naar hun diepste wezen uitingen van ongeloof moesten worden genoemd."[10] Vooral in de tijd na de Reformatie meenden steeds meer onderzoekers dat de Bijbel in veel opzichten evenzeer als een boek van mensen moest worden beschouwd als andere oude boeken. Er ontstond met andere woorden twijfel aan de historiciteit van Bijbelse verhalen.

1. George Harinck (hoofdred.), e.a., *Christelijke Encyclopedie*. Kampen 2005, deel III, p. 1616.
2. Eginhard Meijering, *Kleine encyclopedie van het christendom*. Amsterdam 2009, p. 240.
3. Sinds 1 mei 2004 opgegaan in de Protestantse Kerk in Nederland.
4. A.P. de Boer, redactiecommissie, e.a., *De Bijbel in de beklaagdenbank*. Antwoord op het rapport "God met ons" van de Gereformeerde Kerken in Nederland over de aard van het Schriftgezag. Hilversum 1981, zie p. 5. Dezelfde A.P. (Ad) de Boer nam 25 jaar later "afstand van zijn felle kritiek op het rapport God met ons".
5. Professor Baarda zat vanwege zijn schokkende uitspraken over de historische betrouwbaarheid van het Nieuwe Testament een aantal jaren daarvoor in de beklaagdenbank van de synode en is nu één van de medeopstellers van het rapport!
6. Professor Kuitert is bekend geworden van zijn klassieke uitspraak 'Alle spreken over boven komt van beneden', waarmee hij afrekende met het orthodox protestantse geloof.
7. Dat is het kritisch onderzoek naar het historische gehalte van de Bijbel. Zie voor een uitgebreide bespreking *De Bijbel in de beklaagdenbank*, pp. 19vv.
8. Zie de *Christelijke Encyclopedie* en de *Kleine encyclopedie van het christendom* aldaar.
9. C. den Boer, *Efeze*. Kampen 1997, p. 163.
10. J.W. Maris, *Geloof en Schriftgezag.* Apeldoorn 1998, Apeldoornse Studies no. 36, p. 8.

Ook de evangeliën werden sterk aangevochten op hun historiciteit. Er zou hier nog heel veel over te zeggen zijn, maar dat valt voor nu buiten het bestek van dit artikel. Wat van belang is, is te constateren dat de Schriftkritiek de aanjager is geweest voor de vrijzinnige theologie en van de ondermijning van het Schriftgezag. **De mens met zijn rede heerst over de Schrift en de Bijbel zit in de beklaagdenbank.**

Chicago

In de vorige eeuw wilde in Amerika een groep van ongeveer 250 theologen een dam opwerpen tegen de historisch-kritische benadering van de Schrift. In Chicago vond om die reden in 1978 een internationale conferentie plaats, waar een verklaring werd opgesteld over de onfeilbaarheid[11] van de Schrift. Die verklaring luidde:

> "**De Heilige Schrift is Gods eigen Woord,** geschreven door mensen die toebereid waren en begeleid werden door Zijn Geest, het is van onfeilbaar goddelijk gezag in alle zaken die het behandelt. Het moet geloofd worden, als Gods instructie, in alles wat het bevestigt; gehoorzaamd, als Gods bevel, in alles wat het vraagt; omhelsd, als Gods toezegging, in alles wat het belooft. De Heilige Geest, de goddelijke Auteur van de Schrift, doet ons door Zijn inwendig getuigenis het gezag van de Schrift aanvaarden en tegelijk opent Hij ons verstand om de betekenis ervan te verstaan." [12]

Calvijn

De Reformator van Genève, Johannes Calvijn (1509-1564), heeft in zijn beroemd geworden boek *Institutie*, uitgebreid gesproken over de Schrift en haar gezag. In boek I schrijft hij het volgende: "Ik weet wel dat sommige windbuilen in hun schuilhoeken uitkramen om te laten zien hoe scherpzinnig zij zijn in het bestrijden van Gods waarheid. Ze vragen namelijk: 'Wie kan ons het bewijs leveren dat de boeken die we onder de naam van Mozes en de profeten lezen, werkelijk door hen geschreven zijn?' Ze durven zelfs de vraag op te werpen of er ooit wel een Mozes geweest is. Maar als iemand zou betwijfelen of er ooit wel een Plato, een Aristoteles of een Cicero bestaan heeft, zou iedereen toch zeggen dat zulke onzin met een pak slaag of met de zweep afgestraft moet worden."

En wat hij aansluitend schrijft, is voor ons artikel van evident belang: "De Wet van Mozes is meer door hemelse voorzienigheid dan door menselijke inspanning bewaard gebleven."[13] God Zelf heeft met andere woorden gezorgd voor de instandhouding van Zijn Woord.

Nederlandse Geloofsbelijdenis

In de Nederlandse Geloofsbelijdenis is uitvoerig aandacht gegeven aan de heilige Schrift. In vijf van de zevenendertig artikelen wordt er expliciet aandacht aan besteed. In artikel 5 gaat het over 'Het gezag van de Bijbel' en belijdt de gelovige christen: **"Al deze bijbelboeken ontvangen wij als bron en norm voor ons geloof. Zonder enige twijfel geloven we dat zij betrouwbaar zijn. Niet zozeer omdat de kerk[14] dat leert, maar omdat de Heilige Geest in ons hart getuigt, dat ze van God zijn.** Zij brengen zelf hun goddelijk gezag mee. Iedereen kan zien dat de voorzeggingen van de Bijbel uitkomen."[15] Wij hoeven de Schrift om die reden niet te verdedigen. De Schrift verdedigt zichzelf. De Schrift gaat echter pas echt tot ons spreken als de Heilige Geest haar in onze harten verzegeld heeft (Calvijn).

Gods boek

Het is een zeer bedenkelijke ontwikkeling dat de heilige Schrift tot zoveel onderlinge verdeeldheid leidt en dat zij door grote delen van de Nederlandse kerken en gelovigen niet meer serieus genomen wordt. Ieder neemt eruit wat hem of haar welgevallig lijkt. Helaas begint de afval bij het huis van God. En helaas is het ook waar dat de theologen vaak vooropgingen en dat de kerk en haar leden volgden. Voor veel mensen is de Bijbel niet anders dan de Koran, een legende of een mythe. De schuld van die ontwikkeling ligt enkel bij ons mensen. Aan de ene kant is de kerk niet opgetreden tegen de anti-Bijbelse wetenschap van de historisch-kritische methode; zij heeft haar omarmd. Aan de andere kant worden vandaag ook andere wetenschappen boven de Bijbelwetenschappen verheven, zoals de biologie en de natuurwetenschappen. Dat dit gevolgen heeft voor de uitleg van de Bijbel, moge duidelijk zijn.

11. Nadruk lag op de 'foutloosheid' van de Schrift, omdat het begrip 'onfeilbaar' te rekbaar was geworden.
12. Geciteerd in: H. van den Belt, *Betrouwbaar getuigenis*. Het geestelijk gezag van de Bijbel. Heerenveen 2010, Artios-reeks, p. 90. Zie ook R.H. Matzken, '*Zwevende Bijbel*'. Schriftgezag in een postmoderne tijd. Doorn 2002, pp. 23-26 ('Onfeilbaarheid en gezag van de heilige Schrift'). En verder http://www.bible-researcher.com/chicago1.html.
13. Johannes Calvijn, *Institutie*. Vertaald door C.A. de Niet. Houten 2009, deel 1, p. 99 (I.8.9). Vgl. I.7.5 ('De Schrift legt getuigenis af van haar eigen betrouwbaarheid'); autopistie van de Schrift.
14. Rome leert dat het gezag van de heilige Schrift door de kerk wordt verleend.
15. W. Verboom, *De Nederlandse Geloofsbelijdenis*. Een eigentijdse weergave. Met uitleg voor gesprek. Zoetermeer 2011, p. 20.

Want hoe lezen we bijvoorbeeld Genesis 1-3?[16] Is Adam een historisch persoon? Heeft God gebruik gemaakt van de evolutie? Hoe zit het met de (historische?) zondeval? Enzovoort. Het ondermijnen van het Schriftgezag brengt alles wat onder ons volkomen zekerheid had aan het wankelen en leidt tot een groot verval van kerk en wereld. Want als de Schrift niet waar of slechts ten dele waar is, wie zegt dan dat Christus wel waar is? Is de Bijbel dan slechts een mensenboek; een verhaaltje met een moraaltje?

Het lijkt vandaag een tendens te worden, meer regel dan uitzondering, om een vraagteken achter de historische betrouwbaarheid van de Schrift te zetten. Steeds vaker lees je van (gepromoveerde) theologen die aan het auteurschap van deze en gene Bijbelschrijver twijfelen of aan een Bijbelboek als bijvoorbeeld Jesaja meerdere schrijvers(groepen) toewijzen. En waarom is iemand een fundamentalist[17] als hij hierin niet meegaat? In artikel 24 van de tweede verklaring van Chicago staat: "Wij bevestigen… dat iemand voor het verstaan van de Schrift **niet afhankelijk is van de deskundigheid** van bijbelwetenschappers."[18] Denk aan het woord van Maarten Luther: "Das Wort sollen Sie lassen stahn!"

De Zoon van God, Jezus Christus, heeft niet anders gedaan. Hij zei: *Er staat geschreven* (SV). De heilige Schrift is ten diepste ook niet onze zaak, maar Gods zaak. Het is Zijn Woord. En van dit Woord geldt wat de apostel Paulus schrijft aan zijn geestelijke zoon Timotheüs: *Al de Schrift is van God ingegeven, en is nuttig tot lering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing, die in de rechtvaardigheid is.* (SV). En juist dat maakt voorzichtig, want ***Al de Schrift is van God ingegeven.***[19] Het gezag van de Schrift rust met andere woorden in de Schrift zelf en kan dus alleen aan de Schrift zelf worden ontleend. Gods Woord is Gods eigen heilig boek en voor het Woord nemen we met Luther onze "hoge hoed" af. En dan geldt ook wat in *Klare wijn* smalend bedoeld is: "Alles wat in de Schrift staat is Gods Woord en moet men dus als waarheid aanvaarden." "Ik neem de gehele Bijbel van kaft tot kaft!" Waarvan akte! ■

drs. E. Gouda

Drs. Gouda heeft zijn opleiding voor predikant gevolgd aan de universiteiten van Amsterdam en Leiden.

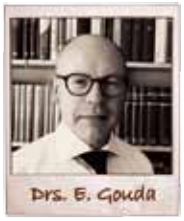

"Het ondermijnen van het Schriftgezag brengt alles wat onder ons volkomen zekerheid had aan het wankelen en leidt tot een groot verval van kerk en wereld."

"Het gezag van de Schrift rust in de Schrift zelf en kan dus alleen aan de Schrift zelf worden ontleend.

Gods Woord is Gods eigen heilig boek."

16. Zie de tweede verklaring van Chicago, Artikel 22 ("Wij bevestigen…" en "Wij ontkennen…").
17. Zie *Klare wijn*. Rekenschap over geschiedenis, geheim en gezag van de Bijbel. Aangeboden door de Generale Synode der Nederlandse Hervormde Kerk. 's-Gravenhage 1967. Zie aldaar p. 177.
18. Markering vet in genoemde verklaring, zie Matzken, A.w., p. 31.
19. Zie *Kleine encyclopedie van het christendom*, p. 149 ('Inspiratie').

Doe de geestelijke wapenrusting aan (Ef 6)

Beproeft de geesten of zij uit God zijn…

De tijdgeest

Er waait de laatste jaren een andere geest door de maatschappij. Dat is vaak een figuurlijke manier van spreken, maar ik bedoel het nu letterlijk. Een geest die iets of iemand aandrijft en doet handelen. We spreken bijvoorbeeld wel over een geest van jaloezie. Dat is dan een (boze) geest die iemand aandrijft jaloers te zijn. Een geest van bitterheid maakt dan dat iemand beheerst wordt door bittere gedachten. Da Costa schreef ooit zijn *Bezwaren tegen de geest der eeuw*. Dat was toen gericht tegen de heersende denkbeelden, beginselen en opvattingen van personen. Maar ook weer iets dat we niet alleen slechts als figuurlijke spreekwijze moeten opvatten. Er is namelijk een onzichtbare wereld met boze en goede geesten, die inwerkt op de zichtbare wereld om ons heen, en op mensen zelf.

In de Bijbel wordt veel over geesten gesproken. Goede geesten, de engelen, en boze geesten, de demonen en de duivels onder leiding van de vorst der duisternis, de satan. We lezen in de Bijbel ook over de strijd tussen de geesten, zoals bijv. in Daniël 10 en Openbaringen 12 (vers 7). God regeert deze wereld als het ware door de engelen die zorgen, dat dingen gebeuren en die engelen werken in op mensen. We moeten wel nadrukkelijk zeggen, dat dit op geen enkele wijze in mindering komt op de verantwoordelijkheid van mensen! Niemand kan zich erachter verschuilen.
Geestelijke mensen (1Kor 2:15) onderscheiden welke machten er aan het werk zijn. De een kan dat wel beter onderscheiden dan de ander, omdat de Heere sommige mensen meer begiftigt met de gave van het onderscheiden van geesten (1Kor 12:10) dan anderen, die weer andere gaven gekregen hebben. Het Woord van God geeft ons wijsheid om door de uiterlijke zaken en gebeurtenissen heen te zien. Dat Woord is ons richtsnoer.

> ‘Ook achter de wereldmacht staat een onzichtbare macht, niet van vlees en bloed, maar heerschappijen, machten, wereldheersers dezer duisternis, de geesten der boosheid onder de hemel, de machten van de chaos. Deze onzichtbare macht heeft de beschikking over een zichtbaar leger, over de macht dezer wereld. De schare strijders van Jezus Christus strijdt echter onder bevel van Hem, Die slechts met onzichtbare wapenen strijdt. Zelfs de wapenen van Zijn jongeren, voor zover zij natuurlijke wapenen zijn, hun gaven, hun moed, heeft Hij niet nodig, maar slechts het onzichtbare Woord waarmee Hij de wereld overwint. Alle zichtbare machten kunnen uitwendig doden, dit Woord kan inwendig overwinnen.’ [1]

Actualiteit

Als we zo eens om ons heen kijken, dan vallen ons een aantal zaken op. We zeggen het thuis ook weleens tegen elkaar: ‘Wat is dat nu voor een vreemde geest die er rondwaart.’ Dingen die men nu doet of zaken die gebeuren, waren vroeger ondenkbaar. We bedoelen natuurlijk niet dat het vroeger allemaal beter was, maar wel dat er dingen zijn die eeuwenlang ‘normaal’ gevonden werden en die nu ineens ter discussie gesteld worden. Zaken die vroeger ‘goed’ genoemd werden, worden nu als ‘kwaad’ gezien. Gods algemene genade lijkt zich terug te trekken. Jesaja waarschuwt er al tegen in Jes 5: 20: *Wee degenen die het kwade goed heten en het goede kwaad*…. En dat is iets dat we de laatste decennia zien gebeuren en dat nu steeds sneller lijkt te gaan.
De bekende cultuurfilosoof dr. W. Aalders schrijft er in een van zijn boeken indringend over dat geesten de geschiedenis voortstuwen, waarbij

alles min of meer in een stroomversnelling gaat komen en waarbij de chaos steeds groter wordt. Engelen geven stuwing aan de volken, stuwen de geschiedenis voort, drijven de mens met geweld uit het verleden en maken een achterwaartse beweging onmogelijk. De onrust neemt toe op sociaal, economisch en politiek gebied, maar ook in de natuur wordt het onrustig: aardbevingen, stormen, droogte, overstromingen. De stabiliteit verdwijnt en het leven krijgt een steeds grotere vaart. Vastigheden ontvallen, alles wordt direct, sensationeel, wereldomvattend. Er komt iets van *razernij* in. De mogelijkheden van goed én kwaad worden steeds verder ontsloten. Het masker van de schone uiterlijke schijn gaat afvallen! Al deze gebeurtenissen dwingen daarmee tot een keuze voor of tegen Christus![2]
Er is niets nieuws onder de zon. In de tijd van Jesaja werd het kwade al goed genoemd. Echter, er zit wel progressie in het kwaad. Matth 12:45: *‘Dan gaat hij heen en neemt met zich zeven andere geesten, bozer dan hij zelf, en ingegaan zijnde, wonen zij aldaar; en het laatste van denzelven mens wordt erger dan het eerste. Alzo zal het ook met dit boos geslacht zijn.’*

1. Helmut Frey, Gods wereldpolitiek.Wever, Franeker, z.j.
2. W. Aalders, *In verzet tegen de tijd,* J.N. Voorhoeve, Den Haag, z.j. (1964)

In het postchristelijke tijdperk waarin wij nu leven is de satan actiever, dan hij eerder was. Ook door de moderne media is de invloed groter en worden we de gehele dag bestookt met verkeerde denkbeelden. We weten bijna niet anders meer of sommige dingen zijn nu eenmaal zoals de meerderheid die gelooft.

We hoeven alleen maar te denken aan homoseksualiteit om dit te zien. Vijftig jaar geleden werd, naast dat het als zonde beschouwd werd, ook nog gezien als een psychische stoornis, verboden en door praktisch alle politieke partijen in Nederland afgewezen. Nu is het omgekeerd: je mag nauwelijks meer zeggen dat de Bijbel deze praktijken afwijst. Denk maar aan de commotie rond de Nashville verklaring begin 2019. Het gaat inmiddels al zover, dat er Kamervragen gesteld zijn over de lesmethode *Wonderlijk gemaakt*, omdat die nog uitgaat van het huwelijk tussen alleen een man en een vrouw. 'Past deze methode binnen de door de overheid gestelde leerdoelen over seksuele diversiteit?'[3] Dergelijke christelijke opvattingen zijn inmiddels achterhaald en 'niet meer van deze tijd'. Dit soort zaken gaat de scholen dus niet voorbij.

Datzelfde zien we met de genderdiscussie. Dat de Heere mannen en vrouwen geschapen heeft, twee verschillende geslachten met verschillende kwaliteiten, die elkaar aanvullen, is ook achterhaald. We moeten nu 'genderneutraal' spreken en schrijven. Op de universiteit waar ik werk, is er inmiddels een 'Richtlijn genderneutraal schrijven', waarin staat hoe je dat moet doen. 'Gebruik neutrale woorden', 'vermijd elke verwijzing naar sekse of gender', 'we vermijden gendergerelateerde uitdrukkingen: je mannetje staan, (…)', etc. Ook in het aanspreken van mensen mag je niet meer gewoon wijzen op het geslacht. Kinderen moeten inmiddels 'ontdekken' wat voor gender zij hebben, want ze zijn niet zomaar een jongen of een meisje meer… Dit werkt door in de hele maatschappij en ook in het onderwijs. Op alle schooltypen en van laag tot hoog.

Zie webshop website B&O

We kunnen ook denken aan Halloween. Het gaat om griezeleffecten: geraamtes, bloed, heksen. Het is overduidelijk spotten met de dood en het oproepen van de machten der duisternis. De dood heeft z'n huiveringwekkende betekenis verloren. Men weet niet meer van het oordeel dat daarna komt. Het is 'vermaak' geworden.

Een heel andere geest zien we inmiddels ook in orthodoxe kerken gaan heersen, als het gaat over de schepping en de evolutietheorie. 'Gereformeerde gezindte moet zich bezinnen op evolutieleer'[4], want 'de evolutietheorie staat wetenschappelijk veel sterker dan de gezindte denkt'. Verbijsterend, dat een tijd nadat 'Gereformeerde Bonder' prof. dr. G. van de Brink zijn omstreden boek *'En de aarde bracht voort'* nu ook hoogleraren uit Kampen (TUK) en Apeldoorn (TUA), voorheen bolwerken van orthodoxie, in het boek dat door Rouwendal uitgegeven is, vinden dat de evolutietheorie geloofwaardiger is, dan hetgeen God in Zijn Woord geopenbaard heeft. Welk een andere geest heeft hen bezet.

Dingen 'die onder ons volkomen zekerheid' hadden (Luk 1:1), waarover de Schrift geen onduidelijkheid laat bestaan, worden nu ter discussie gesteld. Wee degenen die deze kleinen, de eenvoudige gemeenteleden, en letterlijk, de kleine kinderen, ergeren, in verwarring brengen!

“Wee degenen die deze kleinen, de eenvoudige gemeenteleden, en letterlijk, de kleine kinderen, ergeren, in verwarring brengen!”

3. Vragen van SP-kamerlid Kwint. RD 2 oktober 2019.
4. Uitgever dr. Pieter Rouwendal van uitgeverij Brevier in het RD van 5 oktober 2019.

"Altijd weer opnieuw blijkt dat de eigenlijke macht van de leugen de zwakte van het geloof is. Waar binnen de kerk de klare en besliste belijdenis van Christus en Zijn Woord ontbreekt, ontstaat een kwade leegte waar de valse profetie binnendringt (Matth. 12:44 v)." Een citaat van dr.W. Aalders.

Onze houding

Als we dit nu om ons heen zien gebeuren, hoe moet dan onze houding zijn?

Allereerst moeten we niet verrast zijn. De duivel heeft grote toorn en weet, dat hij nog maar weinig tijd heeft (Openb 12:12). Hij zal er alles aan doen om zoveel mogelijk mensen te verleiden en in het verderf te storten. De Heere geeft mensen ook over aan hun eigen onreine gedachten. Ze denken dat ze vrij zijn, maar beseffen niet hoe gebonden ze eigenlijk zijn! Ze verwachten geluk, maar worden ongelukkig. Ze gaan de leugen volgen.

Ten tweede moeten we ons niet laten ontmoedigen. De Heere regeert! (Bijv. Ps 93, 97, 99). Hij staat boven alles. Zijn Koninkrijk komt! En Hij laat alles meewerken ten goede voor Zijn kinderen.

Ten derde moeten we waakzaam zijn (Matth 24:42). De Heere Jezus roept ons er Zelf toe op. Laten we acht geven op de zaken die om ons heen gebeuren. Die bij onze kinderen op de scholen gebeuren en die op ons werk gebeuren. En laten we deze zaken toetsen aan het onfeilbare Woord van God.

Ten vierde moeten we met de geestelijke wapenrusting bekleed zijn om staande te blijven in deze geestelijke strijd en om weerstand te bieden (Ef 6). We kunnen niet in eigen kracht staande blijven. Deze machten zijn zeer sterk. Maar de Heere heeft ons een wapenrusting gegeven om niet overwonnen te worden in deze strijd en om de boze te weerstaan.

Ten vijfde moeten we die geesten wel ontmaskeren en elkaar ervoor waarschuwen om daarin niet meegezogen te worden. Laten we elkaar scherp houden in het signaleren van de goddeloze werken van de boze. Zelfs als die in de kerken invloed krijgen of gepredikt gaan worden. We hebben een verantwoordelijkheid. *Beproeft de geesten of zij uit God zijn* (1Joh 4:1).

Vervolgens moeten we *'voorzichtig zijn gelijk de slangen, en oprecht gelijk de duiven'* (Matth 10:16). De geest van leugen en verdachtmaking is tegenwoordig via de social media heel machtig om snel een enorme strijd te ontketenen en halve waarheden en hele leugens te verspreiden of ook zaken net iets anders voor te stellen (zoals we ook zagen in de commotie rondom de Nashville verklaring). We moeten daarom met wijsheid en in een geest van zachtmoedigheid zaken aan de orde stellen en daarbij de koninklijke weg bewandelen van Matth 18:15vv (dus eerst onder vier ogen, dan met iemand anders erbij, enz.).

Ten slotte luisteren we naar wat Paulus schrijft aan de gemeente van Thessalonica (1Thess 5:16vv): *beproeft alle dingen* (ook de geest van de tijd). Weest niet ontmoedigd, maar verblijdt u te allen tijde. In deze geestelijke strijd moeten we als onderdeel van de geestelijke wapenrusting bidden zonder ophouden en God in alles danken. We moeten de Geest niet uitblussen en de profetieën niet verachten, maar dicht bij het Woord blijven en daarmee een leesbare brief van Christus zijn en een licht in deze duistere tijd. ■

Rob Plattèl

De heer Plattèl is oud-bestuurslid van B&O

"We moeten de Geest niet uitblussen en de profetieën niet verachten, maar dicht bij het Woord blijven en daarmee een leesbare brief van Christus zijn en een licht in deze duistere tijd."

Kort nieuws

➤ 35 NIEUWE DONATEURS

Inderdaad hebben zich in 2019 35 nieuwe donateurs aangemeld. Het bestuur is daar zeer dankbaar voor. De vraag ligt voor de hand hoeveel donateurs zich in 2020 aanmelden. Opnieuw doet daarom het bestuur een oproep om het werk van de stichting bij vrienden, kennissen of gemeenteleden bekend te maken. Gegevens secretariaat: 0183-449793, info@bijbelenonderwijs.nl. ■

➤ EEN DWAZE DIVERSITEIT: GENDERMAINSTREAMING

U ontvangt het boekje met bovenstaande titel als donateur gratis, omdat die tegen Gods scheppingsorde ingaande denkrichting in ons land zo overheersend is. De auteur, Thomas Lieth, geeft een signaal af en laat een Bijbels tegengeluid horen. Wellicht kunt u anderen uit uw familie, kennissenkring, kerk of gemeente met deze uitgave van dienst zijn. Extra bestellingen kunnen via de webshop van de site van B&O of via de gegevens uit het bovenstaande bericht gedaan worden. ■

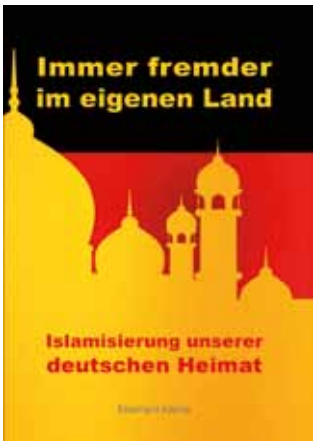

➤ KRUIS WEG EN KRIBBE PLAATSEN

In het bij Lichtzeichen Verlag gepubliceerde boekje *"Steeds vreemder in het eigen land – De islamisering van onze Duitse vaderland"*, 61 blz., € 2,50, beschrijft de oud-leraar Eberhard Kleina de toenemende islamisering van Duitsland. Opmerkelijk wat hij op de blz. 50 en 51 schrijft: "Alsof de gelijkstelling van de God in de Bijbel met Allah in de Koran al niet verwoestend genoeg is, gaat de evangelisch lutherse kerk zelfs nog een stap verder en opent de deur nog meer voor de islam, doordat ze toelaat, dat in de kerk het kruis van de Heere Jezus bestreden wordt. Hiertoe een paar afschrikwekkende voorbeelden: De wereldwijd eerste evangelische vrouwelijke bisschop, Maria Jepsen uit Hamburg, eiste al in de negentiger jaren van de vorige eeuw, dat men het kruis als christelijk symbool moest afschaffen en door een kribbe vervangen. De kribbe zou een positief en vriendelijk geloofssymbool zijn tegenover het kruis, dat een teken voor dood, foltering en kwelling is. De christenheid zou voor de volgende twee millennia met de kribbe werven. Wat de Kapernaum kerk in Hamburg betreft, heeft mevrouw Jepsen nu al volop succes. Het kruis verdween uit de kerk en van de kerktoren, en toch komt niet de kribbe, maar de islamitische halve maan ervoor in de plaats.

De auteur, E.Kleina, heeft over de achtergronden van de islam een uitgebreid artikel geschreven. Zie www.bijbelenonderwijs.nl/huis-van-islam/achtergronden-islam ■

➤ MSOE

De afkorting staat voor *Mission fur Süd-Ost-Europa* en die is gevestigd in Freudenberg. In het elke twee maanden uitkomende magazine komen de verslagen van zendelingen. In het nummer van jan./febr. 2020 schrijft redacteur en directeur Friedemann Wunderlich in het voorwoord o.a.: Wij leven in bewogen tijden. In de afgelopen 100 jaar is de wereld met betrekking tot het christelijke geloof zeer sterk veranderd. Rond het jaar 1900 leefde ongeveer 90 % van de christenen in Europa en in Noord-Amerika. Nu leeft meer dan 60 % in Afrika, Azië, Zuid-Amerika en in de Pacific. Honderd jaar geleden kon men zeggen, dat het christelijke geloof een Westerse religie was, tegenwoordig moet men zeggen, dat het voor het merendeel een Aziatische of Afrikaanse religie is! Dat is de nieuwe wereld, waarin we leven! ■

➤ GABRIELE KUBY

Gabriele Kuby (1944) is een Duitse schrijfster en sociologe. Ze is een katholieke bekeerling en stamt uit een geslacht van schrijvers en denkers. Ze is een nicht van de bekende filosoof Schumacher en de wetenschapper Heisenberg en de auteur Clemens Kuby is haar broer. Ze heeft een carrière in de wetenschap en journalistiek achter de rug en ontving vele prijzen voor haar werk. Kuby analyseert vanuit een christelijke invalshoek beleidsdocumenten, strategieën en stellingnames van (inter)nationale overheden en internationale instituties. Ze komt tot de conclusie dat de verwoesting van de morele normen voor seksualiteit de grootste aanval betekent voor persoon en samenleving. Het verwoest huwelijk, gezin, geluk en welzijn. Ze spreekt over de massale vergiftiging door pornografie, het promoten van homoseksualiteit, de hedonistische seksuele opvoeding die alle schaamte wil uitbannen en een nieuw totalitarisme dat de vrijheid vernietigt alles in naam van de vrijheid. Ze licht toe waarom ze vindt, dat het verschil tussen man en vrouw, zoals verankerd in de schepping, wordt uitgewist.

Over haar boek *De seksuele revolutie* staat op bol.com de volgende samenvatting.
De huidige seksuele revolutie wordt geleid vanuit de VN en EU. Verscholen voor de publieke opinie is er een programma opgezet door politiek, instituties en opleidingsinstellingen. Hieruit is langzamerhand een enorm maatschappelijk omvormingsprogramma ontworpen waarmee alle uitgangspunten van een vrije maatschappij vernietigd worden en die totalitaire trekken aanneemt. Gabriele Kuby maakt in dit boek duidelijk wat er achter onze rug om gebeurt, hoe kinderen in Westerse landen al vanaf de peuterleeftijd gesekusaliseerd worden en welke ideologie hierachter schuilgaat. Wat Udo Ulfkotte doet met de media en laat zien wat voor netwerk van organisaties daarin actief is, doet Kuby bij opvoedingsprogramma's. Ze noemt de programma's en instanties die zich ermee bezighouden, en geeft aan wat de doelen zijn die bereikt moeten worden. ■

Bronnen: Wikipedia (Engels) en bol.com

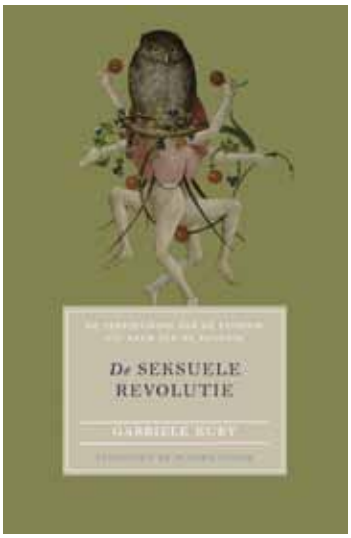

➤ CONTACTBLAD VAN EEN GEMEENTE

In het contactblad *"Open Vensters"*, 15e jaargang, nummer 4, december 2019 van de Hervormde Gemeente Nieuw-Lekkerland, stond een artikel over de game *Fortnite* dat uit het magazine van september 2019 overgenomen was. Keurig was onder het artikel vermeld: Het artikel is met toestemming overgenomen van de stichting Bijbel & Onderwijs.
Op deze wijze wordt niet alleen de gemeente over een game voorgelicht, maar wordt ook de naam van de stichting bekendgemaakt.
Op de site van B&O staat uiteraard ook het artikel over deze game: www.bijbelenonderwijs.nl/bijbel-en-onderwijs/de-game-fortnite ■

➤ 100 OCCULTE SYMBOLEN

Op de site van B&O is verbeterd een overzicht over 100 occulte symbolen: https://bijbelenonderwijs.nl/occult-en-licht/100-occulte-symbolen/. Een moeder reageerde eerst positief over de artikelen en daarna maakte ze een opmerking over symbolen. Omdat ze dacht, dat op de site van B&O geen artikel over occulte symbolen stond, is door de webmaster het artikel toegankelijker gemaakt. Het bestuur dankt mevr. C.S. voor haar waardering van de artikelen en voor het wijzen op het belang van die symbolen. ■

➤ CHARLES WESLEY

Charles is naast zijn broer, John, de man van de methodistenkerk. Z'n broer preekte en hij schreef 6500 geestelijke liederen (hymnes) waarvan nog vele over de hele wereld gezongen worden. Op internet kun je diverse liederen van hem vinden. Hij trouwde met Sarah Gwynne en ze kregen acht kinderen, van wie er slechts drie de kindertijd overleefden. Dit waren Sarah, Charles jr. en Samuel. Charles en Samuel waren muzikale wonderkinderen. Op achtjarige leeftijd componeerde Samuel moeilijke muzikale partituren. Hij werd zelfs de "Engelse Mozart" genoemd, Helaas liet zijn vader de vorming van zijn zoon over aan ongelovigen. Zijn broer waarschuwde hem voor de potentiële gevaren en vooral voor de druk die door prominente personen op Charles Wesley werd uitgeoefend om zijn zoons naar de beste muziekleraren van Europa te sturen. Maar aan deze waarschuwing werd geen aandacht besteed. Het leven met zulke leraren bracht niet alleen hun kennis van muziek, maar ook hun dagelijkse manier van leven mee. In hun tienerjaren wezen de jongens het geloof van hun vader af. Ze zochten niet naar Gods wil en leefden niet voor Zijn glorie, maar gebruikten hun talenten voor hun eigen plezier en winst. Charles is nooit getrouwd geweest en heeft missen voor de rooms-katholieke kerk geschreven. Samuel pleegde hoererij voor het huwelijk, verliet toen zijn vrouw voor een tienermeisje en kreeg met haar vier kinderen, maar trouwde nooit. Hij ging over naar het rooms-katholicisme en schreef een mis die aan paus Pius VI gewijd was. In die tijd schreef zijn vader berouwvol dat lid worden van Rome "zich in de donkere afgrond storten en schipbreuk lijden" betekent.

Maar de vader zelf had de weg vrijgemaakt voor deze afval door te capituleren voor "de trots van het leven" met betrekking tot de buitengewone vermogens van de zoons en door het negeren van de waarschuwing uit de Bijbel: *Slechte omgang bederft goede zeden* (1Cor 15: 33). ■

Bron: wayoflife.org, 12/11 2019 (gewijzigd en beperkt overgenomen).

Charles Wesley (portrait van John Russell)

➤ MALKA, BEER SHEVA

Als ik de raketten en granaten uit Gaza nu weer zie overkomen en soms hoor inslaan, moet ik terugdenken aan de tijd dat ik als jong meisje van 15 jaar woonde in het getto van Warschau. Wekenlang werden wij beschoten door de Nazi's. Als leeuwen vochten wij voor ons leven. Voor het verzet smokkelde ik voedsel van buiten het getto via de riolen naar binnen. Wat waren wij sterk en heldhaftig. Samen met mijn broertje heb ik toen die strijd gewonnen. Wij hebben het overleefd, als weinigen van onze familie. Nu ben ik 85 jaar. Thuisblijven terwijl mijn land wordt aangevallen. Met angst en onmacht moet ik afwachten, te oud om mee te vechten. Mijn gedachten gaan dan terug naar ons gezin, het huis van mijn jeugd. In de afgelopen weken werd ik bijna dagelijks gebeld door AMCHA. Wat een geweldige steun in bange dagen. ■

Bron: Amcha Nieuwsbrief jaargang 30, nr. 4

➤ MOOIE DROOMVANGER OP GROENE ACHTERGROND

Dromenvangers: de spinnenwebachtige heilige hoepels met veren. Ze zijn ontstaan bij de Ojibwa-stam in de jaren '60 en '70, waarschijnlijk om een slaper te beschermen tegen slechte dromen of om boze geesten te vangen. Daarna gingen ze door naar andere stammen en verspreidden ze zich door de newage-beweging naar de populaire cultuur.

Tegenwoordig is het niet ongewoon om dromenvangers in cadeauwinkels te zien. Dromenvangers worden zelfs gebruikt in sommige openbare scholen, zoals het volgende beschrijft:

Elk klaslokaal toonde minstens één dromenvanger: een magisch spinnenweb in een heilige cirkel. De studenten legden uit dat dromenvangers hen beschermen tegen boze geesten en nachtmerries door slechte dromen te vangen, maar goede dromen door het centrum te laten passeren. Volgens een leraar van de vierde klas, betekende het amberkristal in het midden van haar dromenvanger een juiste spirituele afstemming met de energie van het universum. Maar je kunt er zeker van zijn, dat het grootste deel van het grote publiek geen idee heeft van de betekenis en het doel van dromenvangers.

Eigenlijk is het gebruik van een dromenvanger niets meer dan een vorm van occultisme. Hoe kan een onbezield object boze geesten "vangen" en nog veel minder slechte dromen? En waarom zou je proberen boze geesten of nachtmerries te 'vangen' als je ze niet fysiek kunt bestrijden?

Hoewel inboorlingen soms in de spirituele wereld kunnen kijken, of contact met het occulte hebben, kunnen boze geesten in geen geval bescherming aanbieden. Het gebruik van dromenvangers is een open uitnodiging voor meer spirituele werken van de duisternis.

Als je een wedergeboren christen bent, heb je een Beschermer, de almachtige God, die tussen ons en het rijk van de boze staat. We hebben niets meer nodig dan Jezus Christus Zelf, die alle werken en machten van de duisternis overwon door Zijn dood en opstanding. Als we aandacht besteden aan Gods Woord en ons niet laten verleiden door geesten, kunnen we in Zijn vrijheid van angst wandelen.

Efeziërs 6:12 zegt dat onze strijd niet tegen 'vlees en bloed' is, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de wereldbeheersers van de duisternis, tegen de boze geesten in de hemelse gewesten. En in Hebr 2: 14 en 15 lezen we: Daar nu de kinderen aan het bloed en vlees deel hebben, heeft ook Hij op gelijke wijze daaraan deel gekregen, opdat Hij door over de dood hem, die de macht over de dood had, de duivel, zou onttronen, en allen zou bevrijden, die gedurende hun ganse leven door angst voor de dood tot slavernij gedoemd waren. ■

Bron: www.lighthousetrailsresearch.com/blog/?p=15622. Gewijzigd overgenomen.

Op de site van B&O staat een artikel over dromenvangers: https://bijbelenonderwijs.nl/occult-en-licht/dromenvanger

➤ YOGA IS EEN DOCTRINE VAN DEMONEN!

Dat was de kop van een brief die aan Lighthouse Trails Editors was gezonden. Het bericht kwam uit het hindoeïstische Nepal.

"Ik heb een hindoe-achtergrond. Het woord yoga is ontstaan uit het woord yog. Yog betekent verbinding. Dus als je yoga beoefent, kun je verwachten dat je geest geheel in verbinding met die 'goddelijke geest' staat. Volgens Bishnu Puran staat in een van de hindoeïstische geschriften dat yoga "volledige verbinding tussen de geest van god en die van de mens" is. Dus als je yoga beoefent, richt je je op eenwording met een geest. We weten, dat het niet de Geest van de Heere God is.

Yoga werd gebruikt in oude hindoetijden om je te verbinden met goden om mensen dichter bij het Nirvana te brengen. Hindoes hebben veel wegen voor verlossing en yoga is er één van. Het is een leer van demonen. Christenen kunnen er niet aan deelnemen, daar het probeert jouw geest met een geest te verbinden en je weet niet wat voor geest dat is. Als je in Nepal naar de hindoe-tempels loopt, ontmoet je 'heilige mensen', die zeggen dat ze vrij zijn geworden van alle begeerten van de wereld d.m.v. yoga. Yoga hielp hen verbonden te zijn met hun god en nu zijn ze vrij. Ze zullen je verschillende houdingen laten zien die aangeboden worden als verering aan verschillende goden. Als christenen zullen we

naar Kolossenzen 2: 8 de theorieën die volgens de tradities van deze wereld gebaseerd zijn op geestelijke machten, niet volgen." BSD, Nepal ■

Bron: www.lighthousetrailsresearch.com/blog/?s=yoga

DOORDENKER:

"Waarzeggerij heeft als doel de nieuwsgierigheid of de belangstelling van de mens te bevredigen. De Bijbelse profetie daarentegen, bevat altijd een element van ernstige waarschuwing en bemoediging met het oog op de verwezenlijking van het plan van God."

Réné Pache in Inspiratie en het gezag van de Bijbel

➤ MAROKKO

Op een bevolking van ruim 35 miljoen zijn er in Marokko zo'n 1700 christenen met een moslimachtergrond. Toen in 1976 de Karmelmission in het Noord-Afrikaanse land ging werken, waren het er 20. De Duitse zendingsorganisatie verheugt zich erover, dat het aantal christenen in het door en door islamitische land groeit. Ondanks slogans als "Een Marokkaan kan slechts moslim zijn" en "Allah, vaderland, koning" worden Marokkanen door radiostations, telefonische gesprekken, briefwisseling en tenslotto door persoonlijk contact met het evangelie bekendgemaakt en voegen zij zich na bekering bij de ondergrondse kerk. Ze kunnen rekenen op vervolging, omdat moslims die de Heere Jezus gaan belijden als landverraders worden bestempeld. Bijzonder is dat na 18 jaar intensief werken een Bijbelvertaling in de taal van de Berbers is verschenen, een groep die tot de oorspronkelijke bevolking van Marokko behoort. ■

Bron: magazine Karmelmission, 02/19

Over de sterk aanwezige volksislam in Marokko is een boekje in de webshop met daarbij een kort artikel: www.bijbelenonderwijs.nl/huis-van-islam/de-allah-van-de-koran-door-welke-geest-geleid-de-islam-en-zijn-inspiratiebron-zie-webshop

➤ WARRIOR CATS

Onder de jeugd zijn de boeken van *Warrior Cats* razend populair. Ik heb ze zelf (nog) niet gelezen, maar mij bekruipt de indruk dat ze een negatieve invloed hebben. De uitgeverij heet: Fantoom. In de recensies kom ik termen tegen uit de newage. Zoek ik er teveel achter? vroeg een ouder aan het secretariaat.

Warrior Cats is een Engelstalige boekenserie. Het schrijverscollectief van deze serie noemt zich Erin Hunter. Maar de persoon Erin Hunter bestaat helemaal niet, het is een pseudoniem. Erin Hunter bestaat namelijk uit zes dames. Samen schrijven ze de boeken over de katten! Achter het schrijverscollectief zit de inspirator Victoria Holmes. Uiteindelijk zorgt Holmes er met redactiewerk voor, dat de boeken gelezen kunnen worden alsof het door één persoon is geschreven. Het eerste deel kwam op 21 januari 2003 uit in de Verenigde Staten. Serie 1, 2, 3, 4, 5 en 6 bestaan uit zes delen. Hunter is nu bezig aan de zevende serie (Bron: Wikepedia). Volgens deze bron zijn al 25 boeken in het Nederlands vertaald.

Het is een boekenserie voor kinderen vanaf de leeftijd dat ze zelf gaan lezen (9 à 10). Genre is 'fantasie'. Fantoom is een zeer grote en commerciële uitgeverij. Er komt een film uit in 2023 en die zal de aandacht nog wel vergroten. Ook een shopper en een schetsboek over deze serie plaatsen de boeken nog meer centraal.

Als je internet raadpleegt, krijg je diverse beoordelingen van deze boekenserie. Je staat versteld wat er allemaal passeert: bloedclan, profetieën, waarzeggerij, mythologie en legendes. ■